

Voor onze jongens in militaire dienst

Van ons Haagse personeel zijn momenteel 26 man in militaire dienst. Zestien bevinden zich reeds in Indië, de overige 10 zijn nog in Nederland. Nu zijn deze jongens weliswaar niet ziek, maar desondanks wil het Comité Ziekentrost, dat zich steeds op zo loffelijke wijze het lot van de afweziggen aantrekt, aan onze militairen een pakketje zenden om hen daarmede te tonen dat wij hen niet vergeten zijn. Over de samenstelling van dit pakket is men het eens: het bevat toiletartikelen (scheermesjes etc.), enkele versnaperingen, schrijfgerei en sigaretten; alle nuttige zaken, die een militair goed van pas komen.

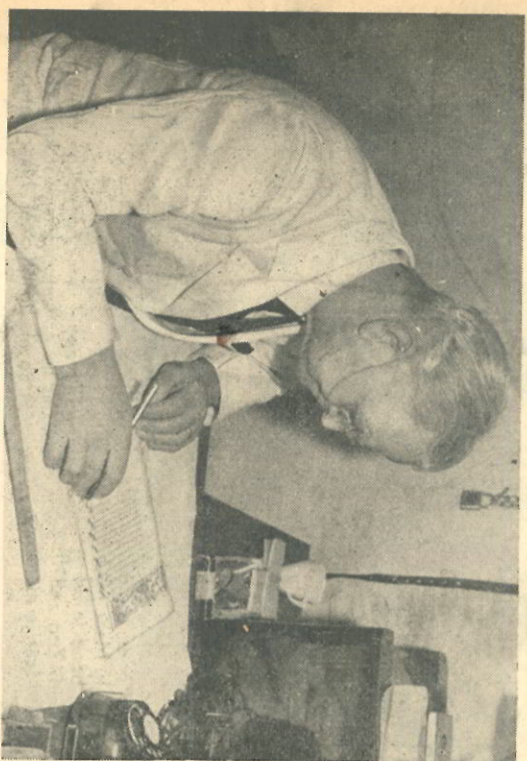
Het geld om deze zaken aan te schaffen is er, wat nog ontbreekt zijn de sigaretten. Dats een distributie-artikel, dat wijzelf moeten leveren. Het Comité Ziekentrost doet daarom een beroep op alle VDH-ers om voor dit mooie doel 1 pakje sigaretten af te staan van 72 ct., liefst op eigen kosten. Wie dit bedrag niet kan of wil spenderen, kan volstaan met de sigarettenbon en de dames met een snoepbon.

EXCURSIE KAMERLINGH ONNES INSTITUUT

De kern organiseert op Woensdagavond 21 April a.s. een excursie naar het Kamerlingh Onnes-instituut te Leiden.

Onderwerp: Atoomsplijting. Hierover wordt een lezing gehouden door de heer v. d. Starre, die ook enkele proeven zal nemen. Aanvang der lezing: 8 uur. Verzamelen: 7.35 uur vóór station Leiden. Vertrek Den Haag H.S.: 7.10 uur. Toegang vrij, reiskosten voor rekening van de deelnemers. Introductie toegestaan.

DE WILLEKEURIGE GREEP

M. van Stapele
Bewakingsdienst
X X

De kennismaking met M. van Stapele dateert uit de tijd van de warme maaltijden in de cantine. Het was oorlog, en wij betrokken bondloze bijvoeding uit de centrale keukens. In de cantines gaf dat een enorme drukte; de zong voor onze dagelijkse warme maaltijd was er een die vele functionarissen bezighield en een dier functionarissen was M. van Stapele, toentertijd baas van de grote cantine. Hoeveel duizenden liters erwtensoep, boerenkool zonder worst, gortpap, hutspot, zuurkool heeft hij uit de gamellen laten scheppen? Hoeveel eters heeft hij aan zijn dis gehad in de cantine, maar ook in de glorieuse tijd van de VDH-keuken in het slachthuis. Van Stapele weet het niet en wij ook niet. Wat wij wel weten is, dat hij de man die als barkeeper aan boord van de schepen der Holland—Amerika—lijn de hele wereld rondvoer, cocktails shake-te in Yokohama en de zon zag schitteren op de gouden pagodes van Siam, nu ondanks zijn leeftijd nooit op het apparaat mankeert, desgevaagd gaarne zijn sierlijkste krullen en lijnen tekent en een trouwe kracht is, bij wie de bewaking van de kleedkamers in goede handen is.

Ideëenbus

Idee nr. 306 van C. van Dop, afdeling Montage, betreffende een kleine verbetering aan een stempel ter voorkoming van schieft klinken, werd beloond met f 10.—.

Het idee van D. van Peursen, afd. Metaalwaren, betreffende het op grotere maat voordraaien van de tap voor rondsels van de HBM, werd beloond met f 5.—.

Burgerlijke Stand

Gehuwd: J. A. Peeters, afd. Zagerij, met mej. C. Brusel op 30.4.1948.

Geboren: Theodorus Cornelis, zoon van C. J. G. van Leeuwen, afd. Service, op 8.4.1948.

Na-aanvraag werkkleiding

Wie de laatste keer geen werkkleidingbon heeft gekregen kan alsnog de stamkaart inleveren op de afdeling Sociale Zaken.

Spreekuur Kern

De Haagse Kern houdt haar wettelijke spreekuur a.s. Maandag gedurende de middagpauzes in wachtkamer 3. Aanwzig zijn: 1e pauze: Hr. Veecken, Hr. Verdaasdonk, 2e pauze: Hr. Kuiper, Hr. Mindé.

KINDERBIJSLAG

De uitbetaling kinderbijslag 1e kwartaal 1948 zal plaats vinden Woensdag 21 April a.s. gedurende de pauzes in de kleine cantine.

WIST U

Wist u dat er een rijwielsteltel bij de stalling aanwezig is die uw rijwiel in orde maakt en ervoor zorgt dat dit in een dag klaar is. Tevens kunnen alle rijwielonderdelen geleerd worden.

Tentoonstelling Vrije Tijdbesteding

Velen gaven zich reeds op. Was ook u daar al bij? De heren Vreeken, afdeling Metaalwaren, fabriek Maanweg, en Koo pman, Typekamer Hoofdkantoor, zullen u nog graag als inzender voor de tentoonstelling noderen.

Wij lezen

— in Op eigen Terrein, huisotgaan van de Unilever, dat dit concern over de gehele wereld 200.000 employé's telt. — in Encl-schakels (Encl Cement Maas-tricht), dat daar in Januari 35.600 ton klinker (halfabriekaat voor cement) werd bereikt, zijnde een record.

Numer 122

het V.D.H-tje

24 April 1948

WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL

VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

Radio- en Stofzuigerfabriek: Maanweg - Den Haag

Rijwielabriek De Kroon: Laakweg - Den Haag

Motorenfabriek: Abstederdijk - Utrecht

Verkoopkantoor: Maanweg - Den Haag

Professor VERAART bespreek:

PUBLIEKRECHTELIJKE BEBRIJFSORGANISATIE

Dat het De Kern gelukt is zich wat de voordrachten betreft, te handhaven op het hoge plan dat met Mr. Dr. A. A. van Rhijn werd bereikt, moge het bestuur tot voldoende strekken, nu de voordracht van Prof. Verraart ook zo'n succes werd.

In het kort kwam Professor Verraart's betoog op het volgende neer: Een eeuw geleden was er volkomen vrijheid in het bedrijfsleven. Werkgevers zowel als werknemers konden zelf hun onderhandelingen over loon, werktijd, arbeidsvoorwaarden, voeren. Men was van mening, dat deze vrijheid op den duur zou betekenen dat ieder zijn eigen belang het beste zou weten te dienen. Evenwel was de werknemer de economisch zwakkere partij, die niets anders aan te bieden had dan zijn arbeidskracht, die moest leven en dus geneegen nam met de allerngunstigste voorwaarden.

Dit is veranderd. Er zijn sociale- en arbeidswetten gekomen, vele en heilzame, die hun uitwerking niet gemist hebben. Toen deze wetten door onze ouders werden ingediend stond men er waarschijnlijk even terughoudend tegenover als velen onzer nu tegenover de inderdaad vérgaande plannen, die Professor Verraart ontvouwt.

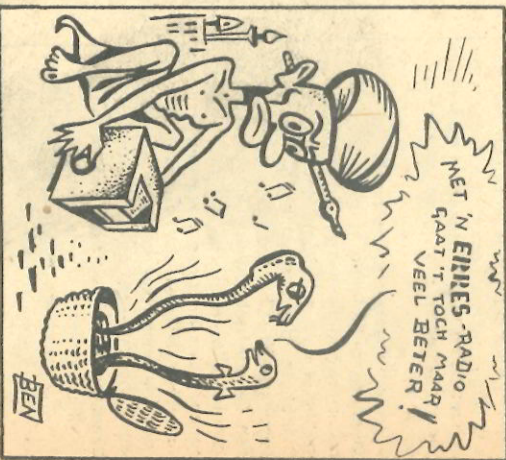
Wij leven in een tijd van ordening. Het volkomen vrije bedrijfsleven van enkele jaren voor de oorlog werd tijdens de crisis aarzelend, later onverwikkbaar gevangen in het net gevormd door rijksbureaux, vakgroepen en alle andere ambtelijke instanties, die, hoe nodig zij ook waren, het bedrijfsleven benauwden en dreigden te verstikken.

Nu hebben alle rechtgeaarde Nederlanders een hartgrondige afkeer van staatsinmenging in hun particuliere zaken, wij doen het liever zelf, getuige de reeds eeuwen bestaande waterschappen, en met alle achtung voor de goede bedoelingen van de overheidsinstellingen zijn de kamptoenen van de p.b.o. (publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie) van mening, dat:

— alle soortgelijke bedrijven in een groep moeten worden samengebracht, onder een eigen leiding (bedrijfschap), dus meubelfabrieken bij meubelfabrieken enz. — deze bedrijfschappen verovendende bevoegdheid moeten krijgen ten aanzien van de sociale politiek, beleggingspolitiek, loon- en prijspolitiek etc. van de betrokken bedrijven, met een eigen tuchtrechtpraak op de naleving van de verordeningen. Dit is nu de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. Een verdere ontwikkeling, die nochtans als zeer voor de hand liggend en gewenst wordt geoordeeld, is de medezeggenschap van de werknemers. Hier mag men niet lichtvaardig over oordelen. Nu is de toestand in ondernemingen zo, dat de hoogste macht wordt uitgeoefend door de Vergadering van Aandeelhouders, aan wien de directieuren verantwoording schuldig zijn van hun beleid. De aandeelhouders zijn de onbetwisbare eigenaars van de onderneming en kunnen volledig beslissen over de te voeren politiek.

Ook onze fabriek Utrecht heeft een telex-toestel

De telex-verbinding met onze fabriek Utrecht is deze week officieel geopend met het onderstaande telex-bericht, dat op Vrijdagmorgen 10.00 uur uit de verresschrijver ratelde:

1e telex uit Utrecht

van der heem utrecht houdt hierbij zijn telex ten doop, wij zullen niet vragen peet-vader te worden, want dit petekind schreeuwtdoorlopend overgens schreeuwt het geluidloos en blijfaktijd netjes: een telijk woord valt desnoods nog, uit de mond, maar laat zich niet... telixen waar wij vroeger bij u een „gswilling“ telefoon-oor vonden, vragen wij voor de toekomst een „open“ telex-ooog van der heem utrecht meys sl

OPRUIMEN, SCHOONMAKEN, ONDERHOUDEN

Ok „lente” op Uw afdeling!

Toen wij op 21 Maart het blaajje van de kalender scheurden was het lente, in theorie. Deze week is het lente, in praktijk. Als wij 's morgens naar de fabriek gaan en onderweg in de tuinen de sierkers zien bloeien, overal het jonge groen aan de bomen zien verschijnen en ons lage landje er zo heerlijk fris en vriendelijk uitziet, dan krijgen wij de neiging voor een keertje te spijbelen; de polder in te lopen naar Noordorp, of met Jantje en Pietje het weiland van onze buurman in te trekken, daar dotterbloemen te plukken of de stoot af te vissen naar salamanders en ander gedierde.

Nochmans gebeurt dit niet; de sirene geeft drie noodkreten en geheel VDH bereidt zich voor op de arbeid.

Op zulke lentedagen kan men zich in denken dat onze vrienden uit de zuidelijke landen, waar de lucht altijd blauw is en die de dadendrang niet kennen, die ons, bewoners van een land met een gematigd klimaat, eigen is, op zulke dagen rustig in de zon of schaduw gaan liggen slapen en niet meer werken dan strikt noodzakelijk is. Het is nu de tijd van voorjaarsmoeheid, van de benen als lood, van de eerste zonnebruning op de bleke gezichten, van het blote been en de zomerjurken, al dan niet met de „new look”.

Er is echter ook een ander aspect, en wel een typisch Hollands: de lente is de tijd van de schoonmaak. Die grote voorjaars-schoonmaak is in Holland traditie. Thuis wordt het hele huis overhoop en onbewoonbaar gemaakt, worden kasten, laden en kisten uitgemest, alles van zijn plaats gehaald en grondig gereinigd. Het is de glorieertijd van onze stofzuigers, die bij dit voorjaars-offensief de stookkracht leveren. En als dan alles is opgeruimd, schoongemaakt en in de was gezet, zucht de rechtgeaarde huisvrouw moe maar voldaan: ziezoo, de zaak is voor elkaar.

Een grote voorjaars-schoonmaak in onze fabrieken te ontketenen is minder gewenst om de eenvoudige reden dat het bij ons gewoonte is het schoonmaken het gehele jaar door te doen geschieden. De huisvestingsdienst doet het hare voor het schoonhouden van de gebouwen. Deze dienst kan echter niet alles doen; wijzelf moeten zorgen onze plaats en onze omgeving in keurige staat te houden. Denken wij daarbij aan de drie magische letters: O.S.O.: opruimen, schoonmaken en onderhouden.

Opruimen: onze tafel kritisch bezien of alles er ordelijk bij staat, op de juiste plaats en vooral: of er zich geen overbodige spullen bij bevinden.

Schoonmaken: alles opruimen, alles netjes op zijn plaats, alles wat niet voor het werk nodig is opbergen.

Onderhouden: zorgen dat alles in goede staat blijft.

O.S.O. is niets nieuws. Het is alleen maar een in de praktijk brengen van regels die wij al lang kennen.

Wat de kantoren betreft: daar valt nog wel wat te dokteren.

Sigaretten-actie Maanweg

De sigaretten-actie ten behoeve van onze militairen, die in ons vorige nummer werd aangekondigd, zal begin komende week gehouden worden. Door de Kern zal een aantal medewerkers worden verzocht de inzameling op de afdelingen op zich te nemen.

Geeft met gulle hand: een pakje sigaretten of indien u dit niet missen kunt, overlegt dan met enkele collega's dat u samen een pakje geeft. Vergeet onze jongens in Indië niets!

ZENDT U OOK IN?

Nog steeds aanmeldingen voor de tentoonstelling **VRJIE TIJDSBESTEDING**

bij:

Hr. KOOPMAN, Correspondent, Hr. VREKEN, Metaalwaren

De heer v. d. Reijden verlaat V.D.H.

benoemd tot leraar te Sneek

De benoeming van de heer v. d. Reijden van onze Bedrijfschool, tot leraar aan de Ambachtsschool Sneek (Friesland), betekent voor VDH, dat de heer v. d. Reijden ons bedrijf heeft verlaten.

Hij deed dit vorige week, met de vele heilwensen van zijn leerlingen nog klinkende in zijn oren en bewaard in zijn hart, met onder zijn arm een imposante kist sigaren met een ongebruikelijk assortiment, waar al zijn leerlingen toe hadden bijgedragen, en in zijn hand een boek over de watersport, dat hij in het waterrijke Friesland met de hem zo dierbare zeilsport, zeker we, herhaaldelijk zal inzien.

Dit afscheid is een schone gelegenheid om even onze aandacht te wijden aan de Bedrijfschool, die kleine afdeling tussen Gereedschapmakerij en cantine, waar zo'n goede geest heerst en zulke bemoeidigende resultaten worden gebracht. De heer v. d. Reijden, die vroeger stempelplichteur was, vond hier onder de eminente leiding van de heer Messing, zijn roeping en de werkring die hem zo zinde. Hij was vakman en pederagoog en slaagde erin de bedrijfschool op te werken tot een hoogte die vele directeuren van Ambachtsscholen en inspecteurs van het nijverheids-onderwijs aanleiding geeft tot bewondering. Wij kunnen bij VDH trots zijn op onze Bedrijfschool, waar men de omscholingmethode van de bekende Zwitser Silberer zo goed aan de Hollandse toestanden en mentaliteit wist aan te passen, dat onze school tot voorbeeld strekte en het zo kan gebeuren, dat een Ambachtsschool in Rotterdam — eerst bij wijze van proef — ons systeem overnam.

Dat dit bereikt kan worden is mede te danken aan de goede leiding, de deskundigheid, de liefde voor het vak en de vaderlijke houding van de heer v. d. Reijden, die bij de leerlingen, die toch heus geen zoete jongens zijn, algemeen de grootste achting genoot. Vandaar de hartelijke woorden, de sigaren, het boek en de beste wensen van ons allen voor de heer v. d. Reijden, nu leraar Ambachtsschool in het mooie Snits.

MUZIEK — TONEEL — FILM

Dit zal u geboden worden op de Bonte Avond op 7 en 8 Mei a.s. Verdere bijzonderheden in het VDH-tje van de volgende week.

* De TENTOONSTELLING VRJIE TIJDSBESTEDING belooft een succes te worden. Verdere bijzonderheden in het VDH-tje van de volgende week.

Onze schoonmaakwedstrijd wordt hervat

De volgende week nemen we de draad van onze schoonmaakwedstrijd weer op.

De wedstrijdleiding zal dus vanaf Zaterdag 24 April weer elke dag de ronde maken en ook de Montage is nu weer in staat mede te dingen. Op naar de finish!

Nu een begin met het volgende programma: de kwaliteits-

Gisschen waren er in onze fabriek wel enkele „snobs”, die een schoonmaak een beetje flauw of wat beneden hun waardigheid vonden. Maar we bekeren hen wel, zodat ook zij inzien dat in een fabriek, die ordelijk en „clean” is, betere handboormachines en motoren gemaakt worden.

Voor de kwaliteits-gedachte behoeven we natuurlijk niemand te bekeren! Maar geloof niet dat het opvoeren van onze kwaliteit een gemakkelijke zaak is.

Dat opvoeren betekent dat ieder van ons zichzelf een beetje moet veranderen!

Allemaal moeten wij het iets beter doen dan tot nu toe en het zal iedereen bekend zijn, dat hogere eisen aan je zelf stellen, veel van een mens vergt.

Maar daar is een merkwaardige kant aan. Wanneer we dit enige tijd intensief hebben beoefend, dan gaat het langzamerhand gemakkelijk en tenslotte vanzelf endanzijn we mensen geworden, die met dezelfde moeite van vroeger beter werk maken. Die extra inspanning wordt dus maar tijdelijk gevraagd.

Bepaalde details worden de komende weken wat uitvoeriger behandeld. Bij de gedachte: „Het beter willen doen” is het zaak dat men:

Luistert naar instructie.

Goed luisteren is erg moeilijk. In dienst laat men een opdracht dikwijls herhalen omdat wel gebleken is, dat men, o zo dikwijls, wat anders heeft verstaan dan wat er gezegd is;

de producten leert kennen.

Niemand zal een artikel fout afleveren, wanneer hij gezien heeft welke schade dit geeft bij ons eindproduct! **Verantwoording neemt voor Eigen Werk!**

De „beste” mensen in een onderneming zijn niet zij, die zo vreselijk „knap” zijn, maar diegenen die voor hun taak staan en waarvan men opaan kan, zonder altijd en alles te moeten controleren.

UTRECHT

Er werd ...

... gestart met controlebladen voor de metaalwaren-afdeling. Ook hebben we nog eens een onderdeel gedaan naar het kwaliteitspeil van onze magazijnvoorraad. Hieruit vonden we gegevens die nuttig zijn voor de kwaliteitsactie.

... de begrenzingsmuur van het nieuwe laboratorium gemetseld. Ook is de bekisting op de nieuwe portiersloge gereed en wordt het beton gestort, terwijl ook bij Kastrop de „bouw” voortschrijdt.

... op verschillende plaatsen in onze fabriek een aantal platen opgehangen, die telkens een „Product in beeld” tonen.

Nu kan men in de fabriek zien, waar het onderdeel zit, dat men maakt. In veel gevallen begrijpt U nu ook meteen waarom bepaalde eisen zijn voorgeschreven. **Leert onze producten en daardoor de zin van Uw werk kennen!**

... de zoveelste ankerwikkelmachine binnengebracht. De twee exemplaren die chronische kwalien vertonen zullen nu achtereenvolgens een herstellingskuur ondergaan.

... een nieuw geluid gehoord. Onze luistersprekers moesten in het eerst nog even wennen, maar raken alweer aardig op dreef met „Their Mistress Voice”.

... in de Arantzstraat een strijd gestreden met de „badgeesten”. Men is daar, zoals we wel weten, niet voor een kleinje vervaard en daarom twijfelden we ook niet aan de

uitslag.

Een moeten we een plum planten voor de goede geest, waarmee getracht werd, de stagnatie op te heffen en de achterstand in te lopen.

... met de tanden op elkaar op de Montage overgewerkt om de nog af te leveren handboormachines weg te werken. Ook hier een aantal mensen, waarop in de laatste tijd al meermaalen een beroep werd gedaan en steeds bereid waren extra hulp te bieden. ... voor het eerst op de afleveringsstaat de Handboormachine 151 vermeld. Schellenbach en Sluyk maakten deze week rond 50 stuks, die de toets der kritiek kunnen doorstaan en zij zijn ook vast voornemens, deze reputatie te handhaven!

... in gebruik genomen een telex-apparaat, dat Mei, Peters (dat mag nog wel, nietwaar?) bij het scheiden van de markt, nog net gelegenheid krijgt zo goed te tippen, dat het in Den Haag te lezen is!

GESCHREVEN PORRET

Jonge man, fijn gebouwd, vaak vertield, niet getrouwd. Zachte stem, weinig haar, voert redre vrouw in z'n sas. Zoekt al door naar een schat, passen Klein, Wie denkt U, „k Wou k haar had.”

DEN HAAG

De

willekeurige greep

*

Mej. H. Potjer

*

iedere medaille heeft zijn keerzijde; iedere mens heeft zijn aspecten. Mevrouw Potjer van de afdeling Codering,

die overdag met voorbeeldige toewijding en deskundigheid onze lichtdrukkerij maakt, en die 's morgens kwaad is als zij te laat komt en dan klaagt „ze roepen me ook nooit”, is ook een ijverig hockeyster die op Groenen-daal de speerpunt is van de aanval en menige bal tegen het houtwerk van de goal der tegenpartij doet bonken.

Zij is een toonbeeld van gezondheid met wangen als bellefleur, die luistert naar de welluidende, doch misleidende voornaam Helene; misleidend, omdat wij bij Helene onwillekeurig aan een teer, fragiel figuretje denken. Helene Potjer heeft anderhalf jaar op de boerderij gewerkt, „ook onder de koe gezeten”, zegt zij zonder aarzeling, en men kan haar aanzien dat zij niet bang is de handen uit de mouwen te steken. Het bevat haar bij VDH uitstekend; zij is een goed collega die niet van praatjes houdt, doch recht op haar doel atgaat. Net als bij het hockeyen.

WEEKLUKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL

VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

Radio- en Stofzuigerfabriek: Maanweg - Den Haag

Motorfabriek: Abstederdijk - Utrecht

Rijwielfabriek De Kroon: Laakweg - Den Haag
Verkoopkantoor: Maanweg - Den Haag

De uitslag van de grote prijsvraag

Winnaar: **A. van Nimwegen, VDH-Den Haag**

Toen A. van Nimwegen van de afdeling Werkvoorbereiding in ons blad las dat er een kleine 400 inzendingen waren voor de grote prijsvraag: **Hoe zullen wij de nieuwe R.S. fietsen noemen?**, moet hem de moed wel in de schoenen gezonken zijn. Met zoveel concurrenten moest het toch wel onmogelijk zijn een prijs te winnen.

De jury heeft lang geconfereneerd alvorens tot een uitspraak te komen, doch nu die er is, blijkt dat de VDH-inzending nr. 42 met de prijs beloond werd, en nr. 42 was de inzending van A. van Nimwegen.

De nieuwe namen voor de fietsen zijn:

- ERRES CORRECT
- ERRES PERFECT
- ERRES SELECT

En felicitatie aan van Nimwegen en diens echtgenote, een bedankje aan de vele VDH-ers en Stokvisers die al hun vindingsrijkheid mobiliseerden om met de beste namen voor de dag te komen.

De winnaar heeft geen toelichting op de namen verstrekt en dat was goed gezien, want werkelijk goede namen moeten voor zichzelf spreken.

Bezien wij deze namen nader, dan blijkt dat aan artikel 1 van het reglement: „doel is kernachtige en typerende namen te krijgen voor de 3 typen rijwielen” volledig voldaan is.

De namen zijn kort en krachtig. Correct voor de Standaardfiets, ontdaan van alle luxe, doch wel bezittende alles wat een goede fiets behoort te hebben, is zeer op zijn plaats.

Bovendien is er een climax. De fiets van de middenklasse die door zijn verfijningen en verfraaiingen boven de standaardfiets staat PERFECT te noemen, getuigt van een juist inzicht in de kwaliteitszaken die aan dit rijwiel gesteld worden.

De derde naam SELECT is inderdaad een voortreffelijke benaming voor het luxe rijwiel: de Zondagse fiets die wij alleen op Zon- en Feestdagen gebruiken en die wij in onberispelijke staat houden.

Samen: CORRECT — PERFECT — SELECT vormen deze 3 namen een tris die in de komende jaren zeker veel goedwill in ons fietsenland zal verwerven; hetgeen de verkoop slechts ten goede kan komen.

Honderdviertig gulden is de beloning die de heer van Nimwegen voor zijn vindingsrijkheid in casseert, een onverwachte meevaller, die daarom dubbel welkom is in zijn gezin.

„Mijn vrouw” vertelde hij „heeft al enige tijd een verlanglijstje: een nieuw vloerleed, een wringer en een fauteuiletje, maar U weet zelf wel, het komt er niet makkelijk van”. Nu kan het er wel van komen, althans het vloerleed en de wringer, die goede dien-

Den Haag

Brand in de kleedkamers
oorzaak — gevolg — lering

Vorige week Zaterdag heeft in de kleedkamers een klein brandje gewoed, dat gelukkig geen ernstige gevolgen heeft gehad. Een sigarettenpeuk, niet goed uitgedoofd in de zak gestoken, was er oorzaak van dat een colbertjasje en een overjas ging smuilen en even later in vlammen opgingen.

Dank zij het snelle ingrijpen van de heer van Stapsle, die op de brandvlucht afging, kon worden voorkomen dat andere kledingstukken mede verbrandden. Nu hing er alleen maar de hele Zaterdagmorgen een on-aangename brandlucht in ons gebouw.

Wat dit ongeval ons leert: — dat hier sprake is van een slordigheid die gemakkelijk had kunnen leiden tot ernstige brandschade voor de kledingsstukken in de kleedkamers, — dat men beter doet geen peuken te bewaren. Ten eerste is de goede smaak er van af en ten tweede dreigt voortdurend brandgevaar.

— dat dit geenszins overdreven is, want het is enkele jaren geleden ook al eens gebeurd, dat iemand een brandende peuk in zijn zak deed met eenzelfde gevolg, — dat degene die door zulke ernstige slordigheden brand veroorzaakt, zelf aansprakelijk is voor de schade die hij en anderen daardoor lijden.

DRIE JAAR WEDEROPBOUW

5 Mei 1945 was de dag van de bevrijding die wij geen van allen ooit zullen vergeten. Het was ook de dag die het keerpunt vormde van de 5 jaren achteruitgang, het was de dag dat de opbouw begon.

Opbouw, een bemoeidigend woord als men alleen nog de beschikking heeft over een verzwakte werkkraft en de bezieling om op te bouwen.

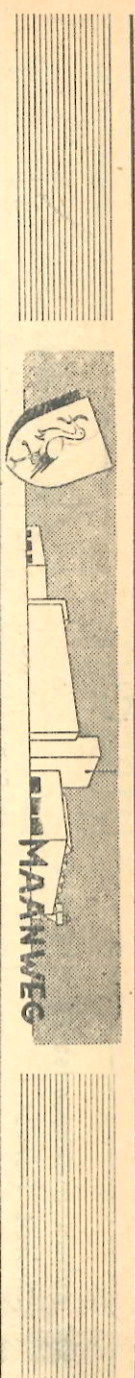
Het is deze bezieling die ons over alle moeilijkheden heenhielp en nu wij na 3 jaar even pauzeren om ons te bezinnen op wat gebeurde en op wat ons nog te doen staat is er reden tot dank en tevredenheid.

Immers, het Nederlandse volk heeft zich in deze jaren van zijn beste zijde doen kennen; wat door ons gepresteerd werd moge dan nog niet afdoende zijn, feit is dat ons geleide land zijn problemen aanpakke en er niet alleen maar over praatte. De wederopbouw van Nederland is een grote optelsom met als grote getalben: de scheepsvaart, K.L.M., spaarwegen, Walcheren, Wieringermeer en daarnaast de minder opvallende maar even belangrijke industrieën en diensten die hun aandeel leverden in het algemeen herstel. Wij hebben onze onderlinge afhankelijkheid in deze jaren goed leren kennen en voelen en weten nu dat wij allen elkaander nodig hebben. Samen kunnen wij de beschikbare hulpmiddelen tot ons grootste voordeel gebruiken.

De tijd is nu voorbij, dat wij allemaal heera riepen en de vlag uitsakten als een of anderere grens werd gepasseerd en wij ons dank zij dit evenement weer op de goede weg wisten.

Niet dat wij nu niet blij meer zijn als er een bijzondere prestatie is geleverd, verre van dat, maar deze prestaties zijn langzamerhand regel geworden, dank zij aller inspanning.

Ons land heeft dit te danken aan eigen werk en aan de hulp van onze vrienden. Het Marshall-plan verschaft ons de middelen om dit herstel te consolideren. Het is nog te vroeg om voldaan te zijn. Daarvoor zijn de tekorten allerwegen nog te groot, worden wij dagelijks te zeer herinnerd aan onze armoede, vertelt ons de radio iedere dag te somber nieuws. Maar wel mogen wij na 3 jaar wederopbouw zeggen: er is gewerkt, door allen in goede harmonie en met zichtbaar resultaat.

ATOOMSPLITSING

bezoek aan het Kamerlingh Onnes Laboratorium

„En denk erom, dat je niet te dicht vooraan gaat zitten.” Met deze woorden liet mijn vrouw — nog altijd onder de indruk Hiroshima, Nagasaki en Bikini — mij Woensdagavond naar Leiden gaan, om de lezing bij te wonen van de heer v. d. Starre in het Kamerlingh Onnes-laboratorium.

Maar er zal geen vredelievender groep mensen bestaan hebben dan de ruim 200 VDH-ers, die Woensdagavond, na een prettige — en dank zij de heer Sleyser levens leerzame — wandeling door het oude Leiden, om klokslag 8 uur met K.O.-Laboratorium binnen trokken. En zo er nog enkelen waren, die met „bangheid in harte” hun zetel in de collegezaal innamen, ook zij waren dadelijk op hun gemak gesteld, toen de heer v. d. Starre zijn populair gehouden, zeer leerzame uiteenzetting over „de inleiding tot de atoomfysica” begon. En toen werden wij binnengeleid in de wereld van het oneindig kleine. Wij, gewone mensen, kunnen ons niet voorstellen, dat een heelal, zoals wij dat in het oneindig grote kennen, met de zon als centraal punt, ook in het oneindig kleine bestaat, waar protonen, neutronen en elektronen een zeldzame spel spelen als zon en planeten (atoommodel van Bohr). Wij kunnen slechts eerbied hebben voor de onderzoekers, die tot de kern van deze onzichtbare wereld weten door te dringen, en weten daarvoor weten vast te stellen. Wie kan zich indenken dat het door het echtpaar Curie voor het eerst vrijgemaakte element Radium dag in dag uit, week in week uit, jaar in jaar uit stralen uitzendt (waarbij de middelste stralen de beta-stralen — elektronen — en snelheid hebben van 270.000 km. per seconde) en na 1600 jaar eerst tot de helft zal zijn verminderd!

„LUGPOS” uit Port Elisabeth

Van L. G. Voisin, ex-Gereedschapmakerij, die naar Zuid-Afrika emigreerde, werd een brief ontvangen „per lugpos” uit Port Elisabeth, zijn nieuwe woonplaats. Hij werkt daar in een fabriek, niet zo modern en georganiseerd als in Holland, begint s morgens om 7.15 uur met 1 X een half uur en 2 X 10 minuten pauze, totaal 9¼ uur per dag. Zaterdag vrij.

De lonen zijn hoog, een draaier verdient £ 9/10, dat is ruim 100 gulden per week en de prijzen zijn er zeer redelijk. Ieder moet voor zijn eigen gereedschap zorgen. Aangezien alles in Engelse maten is en de technische benamingen uiteraard ook in het Engels zijn, valt het niet mee. Voisin schrijft echter dat hij een goede job heeft en zich er best doorheen slaat. Hij doet de groeten aan alle bekenden.

Voor wie hem wil schrijven is hier zijn adres: L. G. Voisin, 19 Third Avenue, Newton Park, Port Elisabeth, Zuid-Afrika.

ER WERD

aan de Maanweg een stuk uit de muur van het nieuw Nabewerkinggebouw gesloopt om zodoende ruimte te maken voor het inhijzen van een luchtkoeler.

In de nabewerking, waar het met de warme degen al aardig tropisch begon te worden, zal het nog deze week heerlijk koel worden. Benijdenswaardige mensen.

*

de grote Wickman automaat, die enige weken geleden aankwam, heeft zijn plaats gekregen op afd. Metaalwaren. Deze week is reeds proefgedraaid en kwamen de eerste cups (rijwielsonderdelen) uit de machine, doch voldaan is baas v. Geffen nog niet. Vandaar dat er deze week een Engelse monteur verscheen om het zaakje te fixen, zoals men dit bij ons noemt.

*

afscheid genomen van de leider van de Bedrijfschool, de heer v. d. Reijden, die tot leeraar aan een Ambachtschool te Sneek werd benoemd.